

Et Stellingwarver Taelverhael

De Stichting Stellingwarver Schrieversronte heeft een project rond het Stellingwerfs ontwikkeld. Dit schoolbrede project heeft als titel 'Et Stellingwarver Taelverhael'. Het doel van 'Et Stellingwarfs Taelverhael' is dat de leerlingen meer kennis krijgen van de taal, en er vooral plezier aan zullen beleven door er mee bezig te zijn. Binnen het project gaan de leerlingen aan de slag met diverse lesmogelijkheden en activiteiten die een taal biedt. Uiteindelijk zal hierdoor meer interesse ontstaan voor het Stellingwerfs en de Stellingwarver streekcultuur.

Voor elke groep is er voor een bepaald onderwerp gekozen, maar scholen kunnen naar eigen inzicht en omstandigheden onderwerpen verschuiven of verwisselen. Alle lessen worden ondersteund door professionals die, op verzoek van de scholen, door de Stellingwarver Schrieversronte kunnen worden benaderd. Dat kunnen ook andere personen zijn dan die in het project worden aangegeven.

Bij alle lessen is verwerkingsmateriaal ontwikkeld dat door de leerkracht gedownload kan worden. De downloadmogelijkheden zijn onder deze projectbeschrijving aangegeven.

Het aanbieden en bezig zijn met 'Et Stellingwarfs Taelverhael' past binnen het convenant dat in 2018 werd ondertekenend door het Rijk en vijf provinciale overheden voor het behoud van het Nedersaksisch waartoe ook het Stellingwerfs behoort. Meer aandacht voor de eigen taal binnen het onderwijs wordt als een van de kerndoelen beschouwd.

Groep 1 en 2: Verhaaltjes over Piepmoes

Eerste les: per groep een half uur

Het voorlezen van twee verhaaltjes en het zingen van een liedje over Piepmoes. Voor beide lessen wordt 'Piepmoes' meegenomen. Piepmoes kan ook een week op school blijven logeren. Maar de kinderen moeten dan wel goed op Piepmoes passen! Met te downloaden lesmateriaal.

Tweede les: per groep een half uur

Met de leerlingen wordt over de verhaaltjes van de vorige keer gepraat. En wat maakte Piepmoes mee de afgelopen week? Was hij altijd blij of had hij ook wel eens heimwee? Met opnieuw twee verhaaltjes en het liedje. Er wordt gevraagd om zelf ook een verhaaltje over Piepmoes te bedenken. Met te downloaden lesmateriaal.

Groep 3: Verhaaltjes uit het boek De hollebomebos

Eerste les: per groep een half uur

Femmie van Veen leest twee verhaaltjes voor over kabouters en de heks Krakkemikka uit het boek 'De Hollebomebos'. Er is gezorgd voor bijhorend en te downloaden lesmateriaal in de vorm van taalspelletjes. Meer verhalen uit dit boek zijn te beluisteren op de website stellingwerf-heemkunde.nl.

Twiede les: per groep een half uur

Er wordt met de leerlingen gepraat over de verhaaltjes van de vorige keer. Wat vonden ze van Krakkemikka? Er worden opnieuw twee verhaaltjes voorgelezen uit 'De Hollebomebos'. Met te downloaden lesmateriaal.

Groep 4 en 5: Stellingwarver schrijvers in de klas

Eerste les: per groep een half uur

Opties: Johan Veenstra (een les) of Christine Mulder (twee lessen)

1. Schrijver Johan Veenstra schreef al bijna 30 boeken in het Stellingwerfs. De leerlingen gaan hem interviewen. De schrijver vertelt ook over Pake en Beppe Pluus, een Nijntje-boekje in het Stellingwerfs. Er is gezorgd voor lesmateriaal dat zowel vooraf als naderhand kan worden uitgevoerd. Voorafgaande aan het bezoek kan door de leerkracht het interview voorbereid en een kleine tentoonstelling ingericht worden met boeken van en artikelen over de schrijver.
2. Christine Mulder vertelt over haar werk als schrijfster. Ze vertelt in het bijzonder over haar kinderboek 'Muske Tiemen'. Over de verhaaltjes, maar ook over de illustraties die ze zelf maakte. Met aansluitend de vraag of de leerlingen knutselmateriaal willen verzamelen voor de volgende les.

Tweede les: per groep een half uur

Schrijfster Christine Mulder gaat met de leerlingen illustraties maken n.a.v. een of meer van haar andere verhaaltjes of gedichten voor kinderen. Een mogelijkheid zou zijn om naderhand een tentoonstelling van het werk van de leerlingen en de schrijfster te organiseren.

Groep 6, 7 en 8: Over de Stellingwerper taal

Een les: per groep een half uur

Taalkundige Henk Bloemhoff vertelt over de bijzonderheden van het Stellingwerfs. Er is gezorgd voor lesmateriaal dat na deze les zelfstandig kan worden verwerkt.

Groep 6: Toneelstuk in het Stellingwerfs

Eerste les: een half uur

Sietske Bloemhoff of Jaap Sikkema vertelt over het toneelstuk *Loek en Lieneke in et Sprokiespark* (geschreven door Jaap Sikkema). Er wordt vervolgens gezamenlijk met de leerkracht gezorgd voor een rolverdeling, er wordt besproken hoe het decor er uit zou moeten zien, en wie daar voor gaat zorgen. De teksten worden al een keer met elkaar gelezen.

Tweede les: een uur

Een regisseur gaat met de leerlingen de teksten oefenen. Na deze eerste les oefenen de leerlingen gedurende de week met de leerkracht, en er wordt gewerkt aan het decor.

Derde les: een half uur

De regisseur komt opnieuw voor een repetitie. Het toneelstuk wordt later in de week opgevoerd voor andere leerlingen, ouders én de auteur. Een en ander wordt georganiseerd door de leerkracht.

Groep 6 en 7: De natuur in Stellingwerf

Les met aansluitend een excursie

Voor deze fraaie les komen afwisselend de natuurkenners Freddie de Vries of Andries van der Veen. Voorafgaande aan de excursie wordt een korte PowerPoint vertoond, die hiervoor speciaal ontwikkeld is. De excursie is in de buurt van de school. De school zorgt zelf voor genoeg begeleiding. Er is gezorgd voor lesmateriaal.

Groep 7: Stellingwerfse verhalen

Les: een uur

Sietske Bloemhoff vertelt over *Et ontstaan van De Lende* (en andere volksverhalen). Van twee volksverhaalen over het ontstaan van de rivier De Lende is een film gemaakt. Die wordt vertoond, voor aansluitend lesmateriaal is gezorgd.

Groep 8: Taalkuier in het dorp: wat is er voor bijzonders te zien

Eerste les: inleiding deur de leerkracht

De leerkracht van groep 8 vertelt voorafgaande aan de lessen zelf over het komende project. In het dorp wordt een wandeling gemaakt o.l.v. een dorpsgids, waarbij gezocht wordt naar karakteristieke huizen, gebouwen, bomen, straten, natuurgebieden etc. Elke leerling bepaalt voor zichzelf wat belangrijk is voor mensen die over 50 jaar in het dorp wonen. Wat wil hij bewaren en wat niet. Na de kuier gaat elke leerling een verhaal schrijven, dat verduidelijkt wordt met foto's. Het verhaal is bedoeld om te publiceren in een (denkbeeldige) krant.

Tweede les: een half uur

Een fotograaf vertelt over het maken van foto's. Waar moet je op letten, wat wil je met een foto vertellen of verduidelijken. De leerlingen moeten als ze op excursie gaan een mobiel of een camera meenemen. De les moet plaatsvinden in een lokaal met beamer/laptop etc.

Derde les: excursie in het dorp

Een dorpsgids houdt de kuier waar de leerlingen al op zijn voorbereid. De groep mag niet te groot zijn, hooguit 15 leerlingen per groep. De school zorgt voor voldoende begeleiding. Ook de fotograaf en degene die les vier (over schrijftips) verzorgt gaan mee.

Vierde les: drie kwartier

Deze les wordt gegeven door een taalvaardig persoon om te adviseren bij het schrijven van een verhaal. Hoe verwerk je alle informatie in een goed verhaal / artikel, zodat de lezer dat verhaal goed begrijpt en zich betrokken voelt bij het onderwerp.

Ook de dorpsgids kan bij de les zijn voor ondersteuning en om nog tips te geven over de bijzonderheden die de leerlingen hebben gezien.

De projectweek of –weken kunnen worden afgesloten met een gezamenlijke presentatie voor ouders, medeleerlingen, collega's van andere scholen en belangstellenden.

Voor ondersteuning kan contact worden opgenomen met de Stellingwarver Schrieversronte in Oldeberkoop. Dat kan via de mail: info@stellingwarfs.nl of door te bellen naar het kantoor: 0516-451108.